

บันทึก

เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการถอนสัญชาติไทย

ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยหนังสือ ที่ สร.๐๒๐๓/๑๑๓๒๔ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๖ ความว่า โดยที่ศูนย์ประสานงาน ๑๑๔ ศูนย์อำนวยการและประสานงาน กองอำนวยการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์ มีภารกิจเกี่ยวกับคนญวนอพยพ จึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นใน ปัญหาว่า ตามข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ที่ให้ถอนสัญชาติไทยของบรรดาบุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทยโดยบิดาเป็นคนต่างด้าว หรือมารดาเป็นคนต่างด้าวแต่ไม่ปรากฏบิดาที่ชอบด้วยกฎหมายและในขณะที่เกิดบิดาหรือมารดา นั้น เป็น

(๑) ผู้ที่ได้รับการผ่อนผันให้พักอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยเป็นกรณีพิเศษ เฉพาะราย

(๒) ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าอยู่ในราชอาณาจักรไทยเพียงชั่วคราว หรือ

(๓) ผู้ที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วย คนเข้าเมืองนั้น จำต้องดำเนินการถอนสัญชาติไทยตามพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ หรือไม่หรือถือได้ว่าสิ้นสภาพความเป็นผู้มีสัญชาติไทยทันที

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหา ดังกล่าว โดยได้เชิญผู้แทนศูนย์ประสานงาน ๑๑๔ฯ และผู้แทนกรมตำรวจร่วมชี้แจงข้อเท็จจริง ด้วยแล้ว มีความเห็นดังนี้

เมื่อพิจารณาความในข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ซึ่งบัญญัติ ว่าให้ถอนสัญชาติไทยของบรรดาบุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทย ... ฯลฯ... และความในวรรค สองของข้อ ๑ ซึ่งบัญญัติว่า ทั้งนี้ เว้นแต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นสมควร และสั่งเฉพาะรายเป็นประการอื่น กับความในข้อ ๓ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ซึ่ง บัญญัติว่า บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในประกาศของคณะ ปฏิวัติฉบับนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้ใช้ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับนี้แทน ประกอบกับอำนาจของคณะปฏิวัติซึ่งมีอำนาจเด็ดขาดทั้งในทางนิติบัญญัติและ ในทางบริหารแล้ว แสดงให้เห็นว่าประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ เป็นกฎหมายที่ว่าด้วยการถอนสัญชาติไทยของบรรดาที่เกิดในราชอาณาจักรไทยโดยบิดาเป็นคนต่างด้าวหรือมารดาเป็น คนต่างด้าวแต่ไม่ปรากฏบิดาที่ชอบด้วยกฎหมาย และเข้าเงื่อนไขตามข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะ

ปฎิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ เป็นกรณีพิเศษ และมีเจตนารมณ์ที่จะถอนสัญชาติไทยเป็นการทั่วไปทันที มิใช่เป็นการถอนสัญชาติไทยเฉพาะรายจึงไม่ได้กำหนดวิธีการถอนสัญชาติไทยไว้ดังเช่น พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งบทกฎหมายทำนองเดียวกันนี้ก็เคยมีมาแล้ว คือ มาตรา ๗ ตรี แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยชนศัตรูและทรัพย์สินของชนศัตรู พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยชนศัตรูและทรัพย์สินของชนศัตรู (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งบัญญัติให้ชนศัตรูที่มีสัญชาติไทยสูญเสียสัญชาติไทยทันทีเมื่อมีประกาศระบุว่าเป็นชนศัตรู

อาศัยเหตุผลดังกล่าวแล้ว จึงถือได้ว่า บรรดาบุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทย โดยบิดาเป็นคนต่างด้าวหรือมารดาเป็นคนต่างด้าวแต่ไม่ปรากฏบิดาที่ชอบด้วยกฎหมายและเข้าเงื่อนไขตามข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ย่อมสิ้นสัญชาติไทยทันทีโดยผลของประกาศของคณะปฏิวัตินี้ดังกล่าว ไม่จำเป็นต้องดำเนินการตามวิธีการถอนสัญชาติไทยตามพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แต่ประการใด

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์
(นายสมภพ โหตระกิตย์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สิงหาคม ๒๕๑๖